

ඇමරිකානු ප්‍රජාතනත්ත්වයේ බිඳ වැටීම

The collapse of American democracy

2012 මාර්තු 12

යියකට පෙර එක්සත් ජනපදයේ නීතිපති එරික් හෝල්ඩර, ඇමරිකානු පුරවැසියන් සාතනය කිරීම සඳහා රහස්‍යගතව තියෙළ දීමට ජනාධිපතිවරයා සතු අයිතිය අවධාරණය කරමින් කථාවක් පැවැත්වී ය. රැනියා “තුස්තවාදයට එරෙහි යුද්ධය” ගෙනඟර දක්වීමෙන් මහු කියා සිටියේ, මේ පෙර කටරදාකවත් අවධාරණය කර නොමැති මෙම බලය ජනාධිපති සතු යුද්ධ ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය යටතේ නීත්‍යානුකූල වන අතර එය අධිකරණයේ විමර්ශනයට බඳුන් වන්නේ නැති බවය.

නීති විරෝධී සාතනයන් සඳහා තියෙළ දීමට ජනාධිපති සතුව ඇති බලය, තුස්තවාදී සැකකරුවන් පැහැරගෙන යාම හා නඩු නොවීමසා සිවිල් හෝ මිලිටරි බන්ධනාගාරයන්හි අනියමිත කාලයකට ඔවුන් රඳවා ගැනීම ද ඇතුළු බලතල මාලාවක එක් කොටසක් බව හෝල්ඩර අවධාරණයෙන් කියා සිටියේ ය. “අපගේ දේශීමාවන් තුළ රඳී සිටින” තුස්තවාදීන් ගැන සඳහන් කරමින් මහු අවධාරණය කළේ, මාරක බලය යොදාගැනීමට ආන්ඩ්‍රුවට ඇති අයිතිය “ඇශ්‍රේගනිස්පානයේ යුද්ධිවිවෘත සීමා නොවන” බවයි.

පොලිස් රාජ්‍ය බලතල පිළිබඳ මෙම අවධාරණයට ව්‍යවස්ථාමය රිකාවක් සැපයීමට උත්සාහ දරමින් හෝල්ඩර, මෙම අරුම පුදුම ප්‍රකාශය ද කරයි. “යුක්ති ධර්මයේ ක්‍රියාදාමය හා අධිකරණ ක්‍රියාදාමය එකම හා එයම නොවන අතර, ව්‍යවස්ථාව සහතික කරන්නේ යුක්ති ධර්මයේ ක්‍රියාවලිය මිස අධිකරණ ක්‍රියාවලිය නොවන්නේ ය.”

මෙම කථාව, පසුගිය වර්ෂයේ යේමනයේ දී එක්සත් ජනපද පුරවැසියන් තියෙනෙකු ඉලක්ක කොට මරා දැමීම සඳහා නීතිමය තර්කයක් සම්පාදනය කිරීමට ආන්ඩ්‍රුව වෙත යොදා පිඛිනයට දැක්වෙන ප්‍රතිචාරයක් විය. අල් කයිඩා නායකයෙකු බව සඳහන් කෙරුනු අන්වර අල් අව්‍යාකි, සම්බන්ධ නම් තවත් එක්සත් ජනපද පුරවැසියෙකු සමග බුෂ්න් මිසයිල් ප්‍රජාරයකින් මරා දැමුනි. දෙසතියකට පසුව අව්‍යාකිගේ 16 හැවිරිදි

පුත් අඩුල්‍රහමන් අව්‍යාකි කවත් බුෂ්න් ප්‍රජාරයකින් මරා දෙන ලදී.

එක්සත් ජනපද ආන්ඩ්‍රුවට සිය පුරවැසියන් තොග පිටින් සාතනය කිරීම සඳහා ඇති අයිතිය පුවාදක්වීමින් කරන ලද එවත් වගකීම් විරහිත හා අසාමාන්‍ය කථාවක්, තියුණු වාද විවාදයන්ට හා දේශපාලන සාකච්ඡාවකට ලක්වන මාත්‍යකාවක් වනු ඇතැයි යමෙකු සිතිය හැකිය. සැලැවු නම් මාධ්‍ය හා දේශපාලන සංස්ථාවිතය එය මුළුම්තින්ම නොකා හැඳුවය. ප්‍රවාන්ති වැඩිසටහන් ජාලයන් තුනෙන් එකක්වත් එය සඳහන් නොකළේ ය. කථාව වාර්තාකළ පුමුබ ප්‍රවාන්ති පත්‍ර ලිපි ඇතුළු පිටුවලට යවා තිබුනි.

පසුගිය 13දා එනම් හෝල්ඩරගේ කථාවෙන් දිනකට පසුව ඔබාමා වසරේ සිය පැවැත්‍ර පුවාන්ති සමුළුව පැවැත්වී ය. එකදු වාර්තාකරුවෙක් වත් කථාව පිළිබඳව ඔබාමාගෙන් විමුළුවේ නැති අතර ජනාධිපති සාතන පිළිබඳ ප්‍රශ්නය මතු කළේ ද නැතු.

දෙක තතරකට පමන පෙර දත්තින බුෂ්නිගෙනෙනයන් හා නීති විරෝධී ලෙස දුරකථන සංවාදයන්ට හොරෙන් ඇඹුන්කන් දීමට තියෙළ කිරීම මගින් “බලය යුතු ලෙස පරිහරණය කිරීම හා පුරවැසියන්ගේ ව්‍යවස්ථාවිත අයිතිය උල්ලංසනය කිරීම” පිළිබඳව ව්‍යවස්ථායකයේ අධිකරණ කමිටුව රිවචි නීක්සන්ට එරෙහි දේශාහියෝගයට ජන්දය දුන් තැන් පටන්, කොතෙක් දුරට ඇමරිකානු ප්‍රජාතනත්ත්වය ජර්පත් වී ඇත් ද යන්න පිළිබඳ මිමිමකි මෙය.

අද ද්‍රව්‍යේ ආයුදායක බලතල පවරාගැනීම, නීති විරෝධී ලෙස පුරවැසියන් සාතනය කරන ලෙස තියෙළ කරන තැනකට පත්ව නීතිය දී පවා දේශාහියෝගයක් ඉදිරිපත් කිරීම කෙසේ වෙතත් එම ප්‍රශ්නය විවාදයකට හෝ මාත්‍යකාව වී නැතු.

නීතිපතිගේ කථාව ගැන මතයක් පල කිරීමට නීති යෝගක් වයිමිස් පත්‍රයට සතියක කාලයක් ගත විය. හෝල්ඩරගේ මූලික තර්කය අනුමත කරන අතර එහි

දැවැන්ත මෙන්ම පැහැදිලි ව්‍යවස්ථාමය ඇගුවුම් කවරක් හෝ මගහරින 11දා පලකල කතුවැකියක, මතුකර තිබුනේ සූජ හා පරිපාටිමය ස්වභාවයේ විරෝධතාවන් පමණි.

“සම්ප්‍රදායික යුද්ධයක අවධියේ සම්ප්‍රදායික සතුරාට එරෙහිව හෝ සම්ප්‍රදායික නොවන යුද්ධයන්හි දී සම්ප්‍රදායික නොවන සතුරාට (අවධාරනය ඇස්ථිනි) එරෙහිව මාරක බලය යෙදීම සඳහා ජනාධිපතිට අයිතියක් තිබුම” යනුවෙන් ටයිමිස් සඳහන් කරයි. මෙය වනාහි, “තුස්තවාදයට එරෙහි යුද්ධය” හා එම කඩතුරාව යටතේ ඇමරිකානු අධිරාජුවාදී අවශ්‍යතාවන්ට සතුරුව යන අය මරා දැමීමට තමන්ට අයිතියක් ඇති බවට එක්සත් ජනපද ආන්ත්‍රික කරන ප්‍රකාශ එහැම පිටින්ම අනුමත කිරීමි.

“අධිකරනයේ මැදිහත්වීමකින් හෝ නිරික්ෂනයකින් හෝ ජනතාව කෙරහි වගකීමකින් තොරව ඇමරිකානු ප්‍රුරවැසියෙකු සාතනය කරන ලෙසට නියෝග කිරීමේ නීතිමය බලය ප්‍රකාශ කළ ප්‍රථම ජනාධිපති බවට පත්ව ඇත්තේ,” ජනාධිපති ඔබාමා බව ප්‍රච්චර්පත පිළිගනියි. හෝල්බර යුක්තිධරුමයේ ක්‍රියාවලිය හා අධිකරනමය ක්‍රියාවලිය අතර බෙදුම් කඩතුරායක් අදින ප්‍රශ්නය පිළිබඳව කරාකරන ප්‍රච්චර්පත මෙසේ ලියයි. “පොලීසිය, පැමිනිලිකරු, ජුරිය, විනිශ්චයකරු හා අප්‍රශ්‍යාපන ලෙස විධායකයේ රහස්‍යගත කටයුතු, යුක්තිධරුමයේ ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රතිචාරය වන්නේය.”

එහෙත් ටයිමිස් පත්‍රයට අනුව, සාමාන්‍යයෙන් එක්සත් ජනපද ප්‍රුරවැසියන් ව්‍යවස්ථා විරෝධී ලෙස නිරික්ෂනය කිරීමට සම්බන්ධ වන විදේශ බුද්ධි හා නිරික්ෂන අධිකරනයේ (එම්ඇස්ලිස්ඩ්) ස්වභාවයට අනුව නව රහස්‍ය අධිකරනයක් ගොඩනැගීම මගින් මෙම ගැටුව පහසුවෙන් විසඳාගෙන යුක්ති ධර්මයේ ක්‍රියාවලිය යැවැටිත කළ හැකිය. එය වනාහි රාජ්‍ය සාතනයන් සඳහා අධිකරනමය වහන්තරාවක් සම්පාදනය කිරීමි. “එම්ඇස්ලිස්ඩ් අධිකරනය වේගයෙන් ක්‍රියාත්මක වන අතර වරෙන්තුවක් ඉල්ලීම අහක දමන්නේ කළාතුරකිනි” යනුවෙන් සඳහන් කරමින් නව ස්ටාර වේමිලර (1641දී අහෝසි කරන ලද, කිරීමයේ අවශ්‍යතාවන්ට බලපාන ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ ඉංග්‍රීසි අධිකරනයකි) අධිකරනයක් “තුස්තවාදියෙකුට පහර දීම අඩාල නොකරනු” ඇති බවට තරක කරමින් මෙම කාරනය ගැන සඳහන් කරන විට, ව්‍යවස්ථාපිත අයිතින් කෙරෙහි ප්‍රච්චර්පත් තරුම හා සතුරු ආකළුපය මනාව විද්‍යා දැක්වේ. ඔබාමාගේ ප්‍රතිපත්ති, ව්‍යවස්ථා විරෝධී හා ව්‍යවස්ථාව සංරක්ෂනය කර ආරක්ෂා කොට සූරකිනා

බවට ජනාධිපතිගේ කැපවීම පිළිබඳව ඔහුගේ තනතුරෙහි දිවිරුම උල්ලාසනය කරන බව ප්‍රච්චර්පත් ලිපියෙහි කොතැනක හෝ පැහැදිලිව සඳහන් නොවේ. පස්වන සංශෝධනය මගින් තඩු නොමැතිව රඳවා තැබීම, වය බන්ධන හා නීති විරෝධී සාතන වැනි දේ සැකයකින් තොරව නීති විරෝධී කර තිබේ. “නීතියෙහි යුක්ති ධර්මයේ ක්‍රියාවලියකින් තොරව, කිසිදු ප්‍රද්‍රාගලයෙකු, ජීවිතය, නිදහස හෝ දේපල අනිමි කිරීමකට ලක් නොකළ යුතුය” යන එහි නිරෝදායාව ඇති තරම් පැහැදිලිය.

යොමුයේ දී එක්සත් ජනපද ප්‍රුරවැසියන් තිබෙනෙකු මරා දැමීම සඳහා පාදක කරගත්තා යයි පවසන අධිකරන දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියවිල්ල ප්‍රසිද්ධ කරන ලෙස ආන්ත්‍රිකවෙන් ඉල්ලා සිටිමින් කතුවැකිය නිමාකර තිබේ. “එවන් ඉතා වැදගත් තොරතුරු ජනතාවගෙන් වසස් කරමින් බුෂ් මහතා තැබු බිභ්‍යනු තිඛ්‍යන මලාමා මහතා විසින් ද අනුගමනය කළ යුත්තේ ඇයි දැයි අපට සිතාගත නොහැකිය.” යනුවෙන් ප්‍රච්චර්පත කයිරීමික ලෙස ලියා ඇත.

මෙය වනාහි, ව්‍යවස්ථාව ඉරා දැමීම වැනි බාරදුර ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන්, ප්‍රද්‍රාගල වරිත අදාල කරගත්, නොගැනීමු මට්ටමක සැලකීමක් සහිත, ප්‍රවිෂ්ටයකි. යථාර්තයේ දී නම් එවන් වර්ධනයන් සිදුවිය හැක්කේ, ගැඹුර විහිදෙන එළිභාසික හා සමාජ ක්‍රියාවලින්ගේ ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් පමණි. පසුගිය දැකක තුළ ව්‍යවස්ථාමය ආරක්ෂාවන් හා ප්‍රජාතන්ත්‍ර අයිතින් පිළිබඳ සම්සත් මන්දිරය ම බිඳ වැටි තිබෙන මට්ට කරවන වේගය පෙන්නුම් කරන්නේ, මෙම ක්‍රියාවලිය මුල්බැස තිබෙන ඇමරිකානු සමාජයේ යටින් දිවයන ප්‍රතිචාරයන් ය.

එක්සත් ජනපදය පාලනය කරනු ලබන්නේ, මහජනතාවගේ අති මූලික සමාජ අවශ්‍යතාවන් සමග ප්‍රවන්ඩ ලෙස ගැටෙන පැවැත්මකින් යුත්, කුවේර තන්තුයක් විසිනි. එහි අවශ්‍යතාවන් ඉදිරියට ගෙනයනු ලබන සමාජ ප්‍රතිච්ලිවය සමග නීතිමය ප්‍රතිච්ලිවය අත්වැළේ බැඳුගෙන ඇත.

අධිරාජුවාදය “හිසේ සිට දෙපතුලට ම ප්‍රතිගාමී” වන බවට පලකල ලෙනින්ගේ ආප්තෝපදේශය, මිලටරිවාදයේ හා යුද්ධයේ පැතිරයාම, රකියා හා ජීවන තන්තුයන්ට එල්ල කරන ප්‍රජාර, රාජ්‍ය මර්දනය කෙරෙහි නැඹුරුව හා පාලනයේ ආදායායක රුපාකාරයන් මගින්, දිනක් දිනක් පාසා තහවුරු කෙරෙමින් තිබේ. අද දැවසේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර අයිතින් ආරක්ෂා කළ හැක්කේ, සමාජවාදය සඳහා සටන තුළ කමිකරු පන්තියේ මහා බලමුල ගැන්වීම සමගින් පමණි.